

UDRUGA HRABRE SESTRE: · PLUS+

'Na pobačaj idu i vjernice i ateistkinje, idu i moliteljice protiv pobačaja, nema pravila'

Piše [Bojana Mrvoš Pavić](#), subota, 11.2.2023. u 9:58

2

Foto: Marko Prpic/PIXSELL

Udruga Hrubre sestre pruža potporu ženama koje odlaze na pobačaj, pričaju nam o svojim iskustvima. O partnerima od kojih žene pobačaj skrivaju, o stigmi, o slučaju silovane djevojke čiji se *abortus odgađalo*...

Žena koja odluči pobaciti ima svoje razloge za to, i trudnoću će prekinuti kako god, zato joj mora biti omogućeno pravo na siguran, i legalan pobačaj, kod liječnika koji zna što čini. Sve države koje su, odavno, odlučile legalizirati pobačaj, pa tako i

Jugoslavija nakon Drugog svjetskog rata - odlučile su to kako žene više ne bi umirale od nelegalnih, nestručnih pobačaja.

Na pobačaj idu žene ateistkinje, vjernice, žene sa sela i iz gradova, obrazovane i manje obrazovane, udate ili ne, mlade ili nešto starije, one sa djecom ili bez njih - pravila absolutno nema. Na pobačaj idu i silovane žene koje je sustav od abortusa pokušao odgovoriti, idu i žene koje su prethodno na ulici molile protiv pobačaja, za njegovu zabranu. Sve su to slučajevi o kojima nam govore Hrubre sestre, udruga 60-tak žena koje, volontirajući, pomažu drugim ženama koje idu na pobačaj.

Emocionalna su im potpora, daju im informacije, pomažu sa detaljnim uputama, čak sa ženama odlaze i na sam pobačaj kao podrška, makar su se u najvećem broju slučajeva upoznale tek tu, ispred bolnice, ili koji dan prije, preko telefona, maila.

Ženama koje dolaze iz udaljenijih sredina Hrubre sestre pomažu čak i sa smještajem, pomažu im, ako je to nužno, ići i na abortus izvan Hrvatske.

'Molila je protiv pobačaja, ali i sama išla na njega jer je bilo preteško imati još djece'

Nakon još jedne subote tijekom koje su na Trgu bana Jelačića "pravi" muškarci molili za čednost žena i autoritet muškaraca, za zabranu pobačaja, razgovaramo sa Hrabrim sestrama i njihovim iskustvima, razgovaramo o tome što žene doživljavaju i prolaze.

- Da, bile smo podrška i ženi koja je prethodno molila na ulici protiv pobačaja. Imala je već djecu, dogodila se još jedna trudnoća, a još jedno dijete ona finansijski, fizički i na bilo koji drugi način, više nije mogla podizati. Obratila se nama, nije imala kome drugome, i pomogle smo joj s informacijama, otišle s njom i na pobačaj, bile joj podrška kao i svakoj drugoj ženi koja nam se javi. Mi nikoga ne nagovaramo na pobačaj, nikoga niti ne odgovaramo od njega, niti jednu ženu ne osuđujemo jer ide na pobačaj, ili zato što, ima slučajeva, od njega ipak odustane. Nama nije bitno je li žena vjernica ili nije, jer su i među nama volonterke koje idu u crkvu, i one koje nisu religiozne. Nije nam bitno odakle žena dolazi, kakvih je političkih stavova i svjetonazora. Mi joj samo pomažemo u njenoj odluci, govori nam **Nada Topić Peratović**, pravnica i dugogodišnja feministička i humanistička aktivistkinja.

Prije dvanaest godina u Hrvatskoj je osnovala humanističko-feminističku udrugu Centar za građansku hrabrost, a u rujnu 2020., na Međunarodni dan sigurnog pobačaja, iz Centra pokreće i projekt Hrabre sestre. Po uzoru na Nizozemsku humanističku udrugu, počinju plesti mrežu žena u Hrvatskoj, kasnije i šire, koje će biti podupirateljice ženama koje se odluče na prekid trudnoće. Danas ih je 63, i educirane su za pružanje podrške u pobačaju. Među Hrabrim sestrama ima liječnica i medicinskih sestara, psihologinja, socijalnih radnika, učiteljica, pravnica, odgajateljica, raznih profesija. Najjednostavnijim jezikom - one su žene koje pomažu drugim ženama.

Hrabre sestre daju informacije, ali i emocionalnu podršku

Kad shvate da im se dogodila neželjena trudnoća, mnoge su žene izgubljene, zbumjene, i informacije o pobačaju koje pronalaze na interenetu nisu dovoljne, malokoja bolnica, poput riječke koja je iznimka, na svojim stranicama daje upute o pobačaju u svojoj klinici. Hrabre sestre imaju sve informacije, do detalja - koje bolnice rade pobačaj, što je prethodno potrebno obaviti ili nije, znaju cijeli protokol. Znaju u kojim bolnicama, jednako tako, pobačaj nije moguć, i kako dobro znaju kako je ženama koje dolaze iz malih sredina u kojima je pobačaj često neprihvatljiv, tabu tema. Takve žene, kaže nam Topić Peratović, uglavnom imaju podršku svojih muževa, partnera, no neželjenu trudnoću prešućuju ostatku obitelji. U manjem broju slučajeva, dodaje, žene su potpuno same, jer ih ne podržava ni partner.

- Imali smo slučaj kad nas je za pomoć molila majka dvoje djece, čiji partner djecu nije htio čuvati dok je ona na pobačaju. Došla je pred bolnicu s djecom, on se nije pojavio da ih uzme pa je, očajna, zvala nas. Naša je volonterka stigla najbrže što je mogla, uzela djecu na tri sata, dok se majka nije vratila, priča Topić Peratović.

Priča nam i o mladoj, 18-godišnjoj djevojci, žrtvi svoga "partnera". Zarobio ju je, odveo u drugu zemlju, uzeo joj papire, tukao ju, iskorištavao, silovao, ostala je trudna. Uspjela mu je nekako pobjeći, osloboditi se, vratila se kući u Hrvatsku, a kad je otišla na pobačaj, liječnici su je zavlačili sve do 12. tjedna, da bi joj na kraju rekli: "Sad morate roditi, čestitamo". Na kraju se obratila Hrabrim sestrama, rekla im da će se radije ubiti nego roditi dijete svoga zlostavljača.

- Ja i još jedna 'sestra' odvele smo nju, i njenu biološku, stariju sestru u Amsterdam. Nas četiri zajedno, da pomognemo njoj, najmlađoj i nesretnoj. U Nizozemskoj je pobačaj moguć do 22. tjedna. Nije znala ni engleski. Toj smo djevojci sve i platili, napominje Topić Peratović. Financiraju se iz donacija i fondova. Djevojka je nakon toga započela novi život.
- Ja sam koordinatorica upravo za takve slučajeve, za žene koje u Hrvatskoj više ne mogu pobaciti, iza 10. tjedna. U Austriji mogu do 14. tjedana, u Nizozemskoj i kasnije, pa smo im podrška. Imali smo slučaj žene koja je u Hrvatskoj došla na pobačaj u osmom tjednu trudnoće no liječnik ju je zavlačio, pokazivao joj monitor s otkucajima djetetova srca, što doktori ne bi smjeli činiti ako žena dođe na prekid trudnoće. Odugovlačili su do 12. tjedna, kad je bilo prekasno za pobačaj u Hrvatskoj pa je naša volonterka iz Njemačke sjela na avion za Amsterdam, i tamo dočekala ženu iz Hrvatske, kaže Topić Peratović. Ako je potrebno, ženama "pokriju" i troškove, nađu smještaj, kupe avionske karte. Nada živi i u Hrvatskoj i Švicarskoj, volonterke su im i u Njemačkoj, Irskoj, sve im se više, osim žena iz Hrvatske koje žele pobaciti, javljaju i žene iz Srbije i BiH. Pomažu i njima.
- Sve detalje za svaku od bolnica u kojima je moguć pobačaj prikupile smo u najvećoj mjeri od samih žena koje su tamo bile na pobačaju. Ženu ćemo, ako treba, dočekati, odvesti ju u bolnicu, biti s njom. Nekima od njih potrebno je samo to - da netko bude s njima, uplašene su. Javljuju nam se i mlade djevojke, čak sa 16, 17 godina, kad same mogu odlučiti o pobačaju, javljuju nam se žene koje su svojim gradovima pobačaj ne mogu napraviti jer ih tamo u bolnici znaju. Tad ih dočekujemo u Zagrebu. Imamo i žene koje imaju dvoje i više djece, u stabilnim se brakovima, ali treće ili četvrto dijete, kažu nam, ne mogu imati, iscrpljene su, priča nam Nada.
- Kažu nam da su morale 'staviti posao ispred djeteta', a mi im odgovaramo kako nisu dale prednost poslu, nego sebi. I to je u redu, sebe staviti u prvi plan, apostrofira. Hrabre sestre su tu, pak, da učine sve kako se žena ne bi osjećala usamljeno.

'Zajedno se smijemo i plačemo, s nama naprave i test na trudnoću'

- Ima žene koje nam samo postave neko pitanje, mi im damo odgovor, i više nas ne trebaju. S druge strane, ima onih koje nas trebaju čitavim putem, i mi smo s njima. Ima žena koje trebaju razgovor, a kako za nas radno vrijeme ne postoji, pričamo i u kasne noćne sate - o braku, djeci, o poslu, životu... nasmijemo se s njima, i plačemo. Neke nas mole čak da s njima napravimo i prvi, kućni test na trudnoću. Stvaramo istinsku, blisku vezu koja traje dok je potrebno, priča Topić Peratović, a onda svaka opet na svoju stranu. - Nema drama, nema trauma, život ide dalje. Žene ne smiju biti traumatizirane jer su bile na pobačaju, to je njihovo pravo. Više mi je žena reklo kako 'nitko ne zna kroz što prolaze, osim nje, nepoznate žene', dodaje Nada. Najviše im se javlja žena iz Zagreba i Splita, zatim iz manjih mesta.

- Niti jednoj ženi nećemo svisoka govoriti ono što znaju čuti u nekim bolnicama: Gospodo, sad smo to obavili, nek' vam se više ne ponovi. Jedna je žena svjedočila situaciji u kojoj je medicinska sestra bila toliko neugodna prema njoj, da ju je vlastita liječnica, koja je izvodila pobačaj, zamolila da izade iz ordinacije. To su odrasle žene kojima ne treba patroniziranje. Mladim ćemo djevojkama samo savjetovati da ubuduće koriste zaštitu, i uživaju životu, u ljubavi, da im se opet ne dogodi ovakav stres, priča dalje Nada.

U prošloj su godini Hrabre sestre bile podrška za 215 žena, ove godine njih još tridesetak. Na pitanje kakva su iskustva žena u bolnicama, Topić Peratović odgovara kako je situacija i bolja nego što se na prvu loptu čini. Jako pozitivna iskustva dolaze iz Rijeke, Karlovca i Siska, iz Petrove u Zagrebu također.

- Odgovornost naših Hrabrih sestara je pružiti bezuvjetnu podršku i zaštitu ženi s neželjenom trudnoćom u njezinim pravima. Ta odgovornost prije svega podrazumijeva prihvatanje ženine odluke da ne želi roditi dijete, da želi koristiti svoje pravo na legalan pobačaj i da ne želi biti odgovarana od svoje odluke, niti zastrašivana od protivnika/ca prava na pobačaj. Bitno nam je da ovim projektom budu zahvaćena sva mjesta u Hrvatskoj gdje je ženama omogućen, odnosno gdje bi trebao biti omogućen pobačaj, zaključuje predsjednica Hrabrih sestara.

Najčitaniji članci

[Hrvatska ima najljepšeg psa! Orca pobijedila na najstarijoj i najvećoj izložbi pasa na svijetu!](#)

Ruske majke poručile Putinu: 'Ne šalji nam sinove na klanje'. Stotine ubijenih u Bahmutu

Ovo su nove mjere Vlade: Manji računi za struju i plin, pomoć ide i za umirovljenike i roditelje...

Kako do uskrsnice, kolika je naknada, tko ima pravo na nju i koji je gradovi i općine dijele...

Sve što je bitno, na dohvrat ruke

Skini aplikaciju za najbolje iskustvo portala. Čitaj, komentiraj i budi uvijek u toku s najnovijim vijestima.

Zaigraj

NAGRADNI TJEDAN ZAPLOVI S ADMIRALOM PROMOCIJE REGISTRIRAJ

**NAGRADNI
TJEDAN**
uzmi nagradu svaki dan

IGRAJ

5 FREE BET

ADMIRAL BET

Igre na sreću mogu izazvati ovisnost. 18+. (1,00 € = 7,53450 kn)